

BULETINUL INFORMATIV AL FERMIERULUI MONTAN

04.11.2020

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale
AGENȚIA NAȚIONALĂ A ZONEI MONTANE

Motto:

*“Carpații sunt inima țării.
Ca să ne iubim țara,
trebuie să-i cunoaștem
inima!”*

Dumitru Almaș

Adresa: Str. Runc, nr. 23, Vatra Dornei, județul Suceava, cod poștal 725700
Telefon: +4-023-037-50-36
Fax: +4-023-037-50-36 – fax
Adresa e-mail: secretariat@azm.gov.ro
Site web: www.azm.gov.ro
 Agenția Națională a Zonei Montane

Cuprins

Agricultura ecologică – alocări financiare prin PNS	1
PAC – alocări financiare pentru tinerii fermieri	2
Activități întreprinse de Agenția Națională a Zonei Montane în teritoriu.....	2
Transhumanța carpatică, parte a vieții parte a vieții pastorale tradiționale.....	4

Agricultura ecologică – alocări financiare prin PNS

Prin noua **Politică Agricolă Comună**, pentru România se vor aloca sume de bani, pentru eco-scheme, direcționate într-un procent considerabil, către **agricultura ecologică**.

Ministrul agriculturii și dezvoltării rurale, Adrian Oros, a afirmat că fermierii care practică agricultura bio vor beneficia de un **sprijin total de 550 de milioane de euro, în perioada 2021-2027, prin Planul Național Strategic**:

”Vom avea unde să investim sumele destinate acestor eco-scheme și vom finanța consistent pe cei care se îndreaptă către această agricultură ecologică. Ca să vă dau câteva date, doar 2,43% din suprafața terenurilor care se lucrează în România, se lucrează în acest mod, agricultură ecologică, media europeană fiind de 7%, 33% din suprafață se referă la cereale și 24% la pășuni. Și aici avem o slabă procesare, producem materie primă, iar produsele procesate sunt importate”, a declarat ministrul agriculturii.

”Pentru această agricultură ecologică, în viitorul Program Național Strategic am dedicat 550 de milioane de euro. Dorim ca suprafața cultivată în sistem ecologic să ajungă în această perioadă la 15-20%. Cu siguranță că produsele ecologice vor fi mai scumpe, dar ele vor fi și sunt mult mai sănătoase. Producțiile mici pe care le obțin fermierii care fac această agricultură ecologică trebuie compensate, iar calitatea acestor produse, trebuie răsplătită”, a mai spus ministrul Adrian Oros.

PAC – alocări financiare pentru tinerii fermieri

Prin noua **Politică Agricolă Comună**, adoptată de Parlamentul European, tinerii fermieri care se instalează pentru prima dată ca șefi de exploatație, au posibilitatea de a beneficia de **100.000 de euro**, pe o **perioadă de 7 ani**.

Noua reformă **PAC** reprezintă un parteneriat pentru o agricultură durabilă și o societate sănătoasă, asigurând un venit echitabil pentru tinerii fermieri, dar și hrană de calitate superioară pentru consumatori.

Noua Politică Agricolă Comună include sprijinirea tinerilor fermieri și asigură continuarea schemei de instalare tinerilor ca șefi de exploatații.

Astfel, tinerii fermieri, cu **vârstă de până la 40 de ani**, care au fost **instalați pentru prima dată ca șefi ai exploatației**, vor primi un sprijin complementar pentru o **perioadă de 7 ani**, în loc de 5 ani.

Sprijinul acordat instalării tinerilor fermieri va crește de la 70.000 euro, la **100.000 euro**.

Prin Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, tinerii pot accesa acest sprijin, prin **Submăsura 6.1 - ”Instalarea tinerilor fermieri”**, în care fermierii cu vârsta până în 40 de ani, care s-au instalat ca șefi de exploatație în ultimii 2 ani beneficiază de un sprijin nerambursabil, de până la 50.000 de euro, achitat în două tranșe:

- **75%** din cuantumul sprijinului, la primirea deciziei de finanțare;
- **25%** în maximum trei ani de la primirea deciziei de finanțare.

Activități întreprinse de Agenția Națională a Zonei Montane în teritoriu. Întâlniri organizate în zona montană

În urma programului stabilit de conducerea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale (MADR) prin domnul Secretar de Stat dr. ing. Aurel Simion și domnul Subsecretar de Stat prof. univ. dr. Avram Fițiu, împreună cu Agenția Națională a Zonei Montane, pentru a veni în sprijinul real, concret al fermierilor, producătorilor, întreprinzătorilor privați și persoanelor fizice din zona montană, în cursul lunii octombrie 2020 au fost organizate o serie de întâlniri în cadrul cărora au fost prezentate Submasura 4.2 „Sprijin pentru investiții în procesarea și marketingul produselor agricole”, pentru dezvoltarea producătorilor primari din zona montană pentru care MADR a alocat suma de 12.900.000 euro, tehnici și modele europene pentru amenajarea stânelor montane, necesitatea

înființării în zona montană a Punctelor Gastronomice Locale și importanța asocierii fermierilor montani în cooperative agricole și grupuri de producători.

Domnul Subsecretar de Stat Avram Fițiu a fost prezent la întâlnirea cu fermierii montani de pe culoarul Rucăr – Bran, din localitatea Valea Mare – Pravăț, Județul Argeș. A vizitat „Ferma Musceleană” – o afacere de familie în care, familia Lițoi – părinți și copii – cresc un număr de 152 capete bovine. Aceștia au accesat fonduri europene în cadrul Submăsurii 6.1 „Sprijin pentru instalarea tinerilor fermieri”, înființând o unitate de procesare carne. Laptele provenit din fermă este prelucrat într-o gamă diversificată de produse lactate: cașcaval, brânză telemea, urdă - în cadrul acesteia și comercializat prin magazinul propriu, dar și prin pensiunea agroturistică deținută de familie.

Din discuțiile avute de fermieri cu domnul Subsecretar de Stat Avram Fițiu, s-a concretizat ideea de a accesa fonduri pe Submăsura 4.2 în vederea creării unui circuit integrat, de tipul „de la fermă la consumator”.

De asemenea, domnul Subsecretar de Stat Avram Fițiu a avut întâlniri cu fermieri și producători din zona Rucăr, Dragoslavele și Dâmbovicioara. A vizitat stâna ecologică Dâmbovicioara, construită din surse proprii ale comunei. Tot aici, mai există în stadiu de construcție și amenajare un centru de muls și prelucrare a laptelui – obiectiv realizat de asemenea din fonduri proprii ale primăriei.

La acest eveniment au participat peste 20 de persoane: reprezentanți ai Direcției Sanitar Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor, ai Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură, Direcției Agricole Județene, alături de primarul comunei Dâmbovicioara, Dumitru Secăreanu viceprimarul Ioan Florescu precum și viceprimarul comunei Rucăr, Ion Pârnuță.

Organizarea evenimentului a fost făcută de către Oficiul de Dezvoltare Montană Curtea de Argeș, prin reprezentantul Agenției Naționale a Zonei Montane în teritoriu, dr. Ionel Vișinescu.

În urma acestor întâlniri, fermierii din zona Dâmbovicioara și-au manifestat interesul pentru accesarea Submăsurii 4.2, considerând construirea unui abator de mică capacitate, ca fiind o necesitate pentru comunitate. Cu ocazia acestor întâlniri, fermierii din zona montană amintită au ridicat o serie de probleme cu care se confruntă:

- Lipsa forței de muncă
- Lipsa utilajelor performante pentru cosirea, conservarea și depozitarea fânului precum și pentru întreținerea pășunilor și a fânețelor
- Necesitatea unor fonduri pentru investiții în domeniile: centre de colectare/ procesare lapte, stâne montane
- Identificarea unor soluții și a unor forme de sprijin împotriva distrugerilor provocate de animalele sălbatice.

Aceste probleme au fost preluate și transmise către conducerea MADR, pentru a fi concretizate în programe de sprijin și legi aferente.

Transhumanța carpatică, parte a vieții pastorale tradiționale, înscrisă în Inventarul național al elementelor vii de patrimoniu cultural imaterial

Înscrierea Transhumanței carpatice în Patrimoniul Cultural Imaterial Național este prima etapă.

A fost demarat procesul de înscriere a Transhumanței carpatice în Patrimoniul Cultural Imaterial al Umanității UNESCO. În cadrul dosarului de înscriere, participă 10 state, urmărindu-se punerea în valoare a dimensiunii economice și sociale a vieții pastorale tradiționale, dar și adoptarea unor măsuri care să permită transmiterea acestui fenomen cultural viu, către generațiile viitoare.

Transhumanța carpatică este un fenomen economic, cultural, social, demografic și ecologic, prin care se are în vedere exploatarea unor noi pășuni, schimbul de elemente culturale între indivizi și comunități, dezvoltarea comerțului, înființarea de noi așezări, crearea de toponime și antroponime.

Transhumanța este o ocupație cu caracter istoric, tradițional, a poporului român, fiind activitatea principală a multor păstori din zonele montane.

Transhumanța de astăzi face referire la practicile și cunoștințele privind creșterea animalelor, pășunatul acestora în zona montană, meșteșugurile și produsele obținute în cadrul stânei, comunitatea pastorală și ritualurile ei, toate acestea reprezentând imaginea și identitatea unui sat pastoral, montan, cu specific transhumant și a gospodăriei țărănești pastorale.

Procesul de înscriere a Transhumanței carpatice, parte a vieții pastorale tradiționale, în Inventarul național al elementelor vii de patrimoniu cultural imaterial s-a realizat la inițiativa echipei Agenției Naționale a Zonei Montane, în colaborare cu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor. La această activitate au participat experți din Comisia Națională a Patrimoniului Cultural Imaterial a Ministerului Culturii, specialiști din cadrul Agenției Naționale a Zonei Montane și specialiști din cadrul Ministerului Mediului, Apelor și Pădurilor.

Activitățile desfășurate în acest demers, au fost:

- inventarierea practicanților activi ai transhumanței;
- implicarea practicanților activi ai transhumanței în procedura de înscriere;
- facilitarea legăturilor dintre păstorii transhumanți și experții nominalizați de Comisia Națională de Salvagardare a Patrimoniului Cultural Imaterial, în scopul documentării culturale a fenomenului și în scopul formulării unor propuneri de protejare și conservare a acestui fenomen cultural viu.

Prin acest demers, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale are intenția de a proteja păstoritul în Carpați și vine în întâmpinarea nevoilor păstorilor care încă mai practică transhumanța, activitate care poate fi transmisă noilor generații de păstori, împreună cu un pachet bogat de practici, cunoștințe și ritualuri pastorale legate de relația om-animal-natură.

Prin contribuția sa, Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale scoate în evidență dimensiunea culturală a păstoritului transhumant, creând premisele necesare pentru o mai bună punere în valoare a produselor obținute în cadrul stânei.

În plus, însoțirea turmelor în transhumanță poate reprezenta o experiență turistică deosebită, drumurile transhumanței digitalizate într-o hartă virtuală a transhumanței pot deveni trasee turistice, iar stâna poate deveni un obiectiv montan de mare interes, unde călătorul poate să trăiască o experiență de viață în armonie cu natura, cu animalele, cu hrana și originile sale.

Inventarul național al elementelor vii de patrimoniu cultural imaterial (National Inventory of Active Intangible Cultural Heritage Elements), poate fi analizat, accesând următorul link: <https://patrimoniu.ro/images/imaterial/Transhumanta/transhumanta-carpatica-parte-a-vietii-pastorale-traditionale.pdf>